

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de tenuitvoerlegging van BelRAI en tot wijziging van diverse besluiten van de Vlaamse Regering over het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

– 2de principiële goedkeuring

Samenvatting:

In uitvoering van het regeerakkoord wordt het BelRAI inschalingsinstrument gefaseerd ingevoerd in de Vlaamse sociale bescherming:

“De komende jaren werken we prioritair verder rond drie speerpunten:

- *de vereenvoudiging en digitalisering, en de inkanteling van nieuwe sectoren (geestelijke gezondheidszorg, revalidatie, gezinszorg en equipes palliatieve zorg) in VSB.,*
- *de geleidelijke invoering van de BelRAI als uniek inschalingsinstrument dat in eerste instantie wordt gehanteerd als instrument voor de kwaliteit van de zorg waarop de financiering kan worden geënt.*
- *een betere betaalbaarheid van een verblijf in een woonzorgcentrum”*

Vanaf juni 2021 wordt het BelRAI – instrument gefaseerd ingevoerd:

- Juni 2021: BelRAI screener (diensten maatschappelijk werk van het ziekenfonds, diensten voor gezinszorg, OCMW's en welzijnsverenigingen);
- Juni 2022: sociaal supplement (diensten voor gezinszorg, diensten maatschappelijk werk van het ziekenfonds)
- Juni 2023: BelRAI Home Care (diensten voor gezinszorg, diensten maatschappelijk werk van het ziekenfonds) en BelRAI Long Term Care Facility (woonzorgcentra).

Daarbij wil de Vlaamse Overheid erover waken dat de BelRAI – instrumenten kwaliteitsvol en uniform worden ingezet, over alle sectoren en voorzieningen heen. Daartoe wordt een train de trainer systeem opgezet met een coördinerende rol voor het kwaliteitscentrum voor diagnostiek. Voorts zullen enkel geattesteerde indicatiestellers evaluaties met BelRAI kunnen afnemen. Zij zullen zich systematisch moeten bijscholen onder meer via intervisie.

Verder worden een aantal punctuele wijzigingen aangebracht rondom de toekenning van het zorgbudget zorgbehoevenden. Het gaat o.a. over de bezwaarprocedure en de instelling van een dossiertaks wanneer een tweede opinie wordt gevraagd.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD

Dit ontwerp situeert zich in de volgende beleidsvelden: gezondheids- en woonzorg en sociale bescherming.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2020 - 453.

Het advies Inspectie van Financiën dateert van 24 november 2020. Het begrotingsakkoord werd ontvangen op 8/02/2021.

Het ontwerp werd principiële goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 12 februari 2021 (VR 2021 1202 DOC.0151/1 en VR 2021 1202 DOC.0151/2).

De Vlaamse Raad WVG verleende advies op 12 maart 2021.

De Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens verleende advies nr. 2021/6 op 2 maart 2021.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

a. Wat is BelRAI

BelRAI bestaat uit een reeks van internationaal wetenschappelijk gevalideerde evaluatie-instrumenten (InterRAI), vertaald naar de Belgische situatie (BelRAI). Er zijn verschillende instrumenten BelRAI die telkens op maat van de betrokken sector zijn ontwikkeld. Er is echter telkens een significante gemeenschappelijke sokkel, waardoor uitwisseling van data over sectoren heen mogelijk wordt. Met de uitrol van BelRAI wil Vlaanderen de kwaliteit van de zorgplanning ondersteunen en faciliteren.

Met BelRAI brengen hulpverleners in verschillende zorgsettings het functioneren en de zorgnoden van zorgbehoevende personen op een gestandaardiseerde manier in kaart met als doel de kwaliteit en continuïteit van zorg te optimaliseren.

Het gaat om een interdisciplinair, multidimensioneel model, waarbij dankzij de standaardisering en de gemeenschappelijke taal ook gegevens over de sectoren heen kunnen uitgewisseld worden. BelRAI garandeert een uitgebreide beoordeling van het functioneren en van de zorgnoden ter ondersteuning van een zorgplan.

De invoering van BelRAI heeft een duidelijke toegevoegde waarde:

- de persoon met een zorgnood moet niet telkens opnieuw een inschaling ondergaan;
- de toestand van de persoon wordt op een gestandaardiseerde manier in kaart gebracht;
- de continuïteit en kwaliteit van zorg kan beter worden gegarandeerd;
- diverse zorgvormen spreken eenzelfde taal;
- uitwisseling van gegevens tussen voorzieningen en sectoren;
- instrument voor zorgplanning binnen de voorziening;
- de automatische rechtentoekenning wordt mogelijk;
- gebruik van gegevens door de voorzieningen;

De invoering van BelRAI is ook een absolute voorwaarde om op termijn de persoonsvolgende financiering in de Vlaamse sociale bescherming te realiseren.

b. Gefaseerde implementatie

In het decreet d.d. 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming en in het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 wordt uitdrukkelijk geopteerd voor BelRAI als inschalingsinstrument. Met het voorliggende ontwerp van uitvoeringsbesluit wordt de gefaseerde implementatie van BelRAI voor het zorgbudget zorgbehoevenden, de diensten gezinszorg en de residentiële ouderenzorg verder geconcretiseerd. Wel wordt de oorspronkelijke timing ervan aangepast. De impact van Corona heeft immers een vertragend effect gehad op de oorspronkelijke implementatiedata.

Vanaf juni 2021 zal de BelRAI Screener als verplicht inschalingsinstrument gebruikt worden door de diensten voor gezinszorg (DG). Ook in het kader van het zorgbudget zwaar zorgbehoevenden zullen de gemachtigde indicatiestellers (DG, DMW en OCMW / Welzijnsvereniging) enkel nog de BelRAI Screener hanteren (voor +18-jarigen).

Vervolgens zullen de DG en de DMW vanaf juni 2022 ook gebruik maken van het sociaal supplement. Ten slotte worden in juni 2023 zowel de BelRAI Home Care (BelRAI HC – voor de DG en de DMW) als de BelRAI Long Term Care Facility (BelRAI LTCF – voor de residentiële ouderenzorg) geïmplementeerd. Daartoe wordt ook het uitvoeringsbesluit van het woonzorgdecreet aangepast.

B. BESCHRIJVING VAN HET VOORSTEL

Een aantal randvoorwaarden moet vervuld zijn om BelRAI succesvol te implementeren.

Deze randvoorwaarden hebben in eerste instantie betrekking op een gemeenschappelijke vorming en intervisie om de objectiviteit en uniformiteit bij het hanteren van het BelRAI- instrument maximaal te garanderen. Daarnaast heeft de introductie van BelRAI ook een impact op de werking van de Administratieve Beroepscommissie (ABC) van de Vlaamse sociale bescherming. Ten slotte wordt in dit ontwerp van BVR nog een aantal punctuele wijzigingen aangebracht.

a. Vorming

Als Vlaamse Overheid willen we erover waken dat het BelRAI – instrument kwaliteitsvol wordt ingezet. Daartoe wordt een getrapt systeem van train de trainer uitgewerkt. Om de uniformiteit van de inschalingen over de voorzieningen en over de sectoren heen te garanderen, volstaat een systeem van train de trainer echter niet. Er is ook nood aan een overkoepelende instantie die een coördinerende en sturende rol opneemt. Deze rol wordt opgenomen door het kwaliteitscentrum voor diagnostiek.

Rol Kwaliteitscentrum voor diagnostiek

Het kwaliteitscentrum voor diagnostiek¹ (KCD) staat in voor de ontwikkeling van de methodologie. Daarnaast heeft het KCD een belangrijke coördinerende en sturende rol.

Het KCD heeft volgende opdrachten:

- neemt een coördinerende rol op bij de voorzieningen die BelRAI-experten opleiden. Meer bepaald de organisatie van periodieke afstemmingsmomenten met alle betrokken partijen. De minister bepaalt de minimale frequentie en de vorm waarin dit kan gebeuren.
- ontwikkelt de opleidingspakketten BelRAI die in Vlaanderen verplicht gebruikt worden ikv opleiding van de BelRAI-indicatiesteller. Deze opleidingspakketten worden overeenkomstig het samenwerkingsprotocol gecertificeerd door het team van BelRAI experts bij de FOD Volksgezondheid.
- bereidt de intervisiesessies in Vlaanderen inhoudelijk voor met het oog op het uniform hanteren van BelRAI, conform de internationale richtlijnen van Interrai.
- fungeert als helpdesk voor het beantwoorden van vragen van BelRAI-trainers en bouwt daartoe een kennisdelingsplatform uit.

Deze opdrachten worden opgenomen in de beheersovereenkomst die met het KCD zal worden afgesloten.

Train de trainer

We maken een onderscheid tussen:

- BelRAI-experten;
- BelRAI-trainers;
- Geattesteerde BelRAI-indicatiestellers.

Enkel BelRAI-experten geven vorming aan de BelRAI-trainers. Zowel BelRAI-experten als BelRAI-trainers kunnen vorming geven aan BelRAI-indicatiestellers.

BelRAI-experten

De experts van het kwaliteitscentrum voor diagnostiek (KCD) en de experts van de FOD VVVL kwalificeren als BelRAI-expert. In beide organisaties is de vereiste expertise immers nu al duurzaam aanwezig.

Als andere organisaties BelRAI-trainers wensen op te leiden, dan moeten zij hiervoor erkend zijn door het agentschap. Op die manier kunnen bv. (commerciële) consultancy organisaties of opleidingsinstituten die aan de kwaliteitscriteria beantwoorden hun rol in de opleiding van zorgpersoneel blijven spelen. Voorwaarde is alleszins dat de BelRAI-experten van deze organisaties minstens een passende opleiding bij KCD / FOD VVVL gevolgd hebben. Ook de intervisie moet afgestemd zijn met KCD.

¹ Het KCD is opgericht in uitvoering van het decreet van 21 juni 2013 houdende diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. In uitvoering van dit decreet worden de opdrachten van het KCD gespecificeerd in een beheersovereenkomst.

Opmerking: Op termijn is het te verwachten dat experten opgeleid worden door een instelling van het hoger onderwijs. Voorwaarde hierbij is dat BelRAI dan deel uitmaakt van het curriculum. Op dit ogenblik is dit nog niet het geval.

BelRAI-trainers

De BelRAI-trainer heeft een opleiding gekregen van een BelRAI-expert en volgt ook systematisch navorming / intervisie bij een BelRAI-expert. De BelRAI-trainer leidt zelf BelRAI-indicatiestellers op. Deze opleiding is een voorwaarde voor een attestering als BelRAI-indicatiesteller.

De BelRAI-trainer kan deel uitmaken van een zorgvoorziening, een koepelorganisatie of een andere organisatie (bv. consultancybureau). Een zorgvoorziening kan ervoor opteren om de opleiding van hun BelRAI-indicatiestellers ofwel in eigen beheer uit te voeren, ofwel toe te vertrouwen aan een koepelorganisatie, ofwel een beroep te doen op een andere gespecialiseerde organisatie (bv. consultancybureau of opleidingsinstituut). Voor de opleidingscursussen maakt de BelRAI-trainer enkel gebruik van de opleidingspakketten van het KCD.

Geattesteerde BelRAI-indicatiesteller

Geattesteerde BelRAI-indicatiestellers zijn opgeleid door BelRAI-trainers. Iedere zorgvoorziening garandeert dat enkel geattesteerde BelRAI-indicatiestellers een BelRAI – inschaling uitvoeren. Ze houden een lijst bij van de geattesteerde BelRAI-indicatiestellers, de datum waarop ze de basisopleiding gevolgd hebben en data van navorming / intervisie.

b. Administratieve beroepscommissie zorgbudget zorgbehoevenden

Beroepen tegen de beslissing van een zorgkas over het toekennen van een zorgbudget worden momenteel behandeld door de administratieve beroepscommissie. Jaarlijks worden ongeveer 2.500 beroepen ingediend bij de administratieve beroepscommissie (ABC). Dit aantal stijgt jaarlijks. In de praktijk gaat het haast uitsluitend over indicatiestellingen ikv zorgbudget voor zorgbehoevenden.

Om deze beroepen tijdig te behandelen dient ABC maandelijks minstens 4 keer bijeen te komen en gemiddeld 50 dossiers te behandelen. Dit is met de bestaande regelgeving (BEL – profielschaal) nauwelijks haalbaar. Met de geplande implementatie van de BelRAI – screener wordt dit nagenoeg onmogelijk. De tijdsinvestering voor de administratieve beroepscommissie voor het afnemen van een BelRAI – screener is immers beduidend groter, dan bij de BEL – profielschaal.

Daarom is gezocht naar een alternatief, waarbij het aantal te behandelen dossiers voor de administratieve beroepscommissie beheersbaar blijft, zonder dat de beroepsmogelijkheid van de gebruiker in het gedrang komt.

Er zijn twee soorten administratieve beroepen tegen de score van een indicatiestelling. Het kan gaan om een administratief beroep tegen de score van de gemachtigde indicatiesteller (75 % van de bezwaren) en het kan gaan om een administratief beroep tegen de score van het controleorgaan² (25 % van de bezwaren). Om de goede werking van de ABC verder te garanderen, wordt nu voorgesteld dat de Zorgkassencommissie instaat voor een *second opinion* in geval het beroep gericht is tegen (een beslissing op basis van) de inschaling van een gemachtigde indicatiesteller. De

² Het controleorgaan voert jaarlijks 4.000 controles uit op basis van een steekproefbestand, dat aangeleverd wordt door het agentschap VSB.

ABC zou dan enkel nog beroepen tegen (beslissingen op basis van) scores van het controleorgaan behandelen. Bij een administratief beroep tegen de score van het controleorgaan zijn al minstens 2 indicatiestellingen afgenomen. In plaats van -via een second opinion- standaard nog een derde indicatiestelling bij de zorgbehoevende af te nemen, is het beter de multidisciplinair samengestelde administratieve beroepscommissie te laten oordelen over de afgenomen indicatiestellingen en de elementen die in het administratief beroep zijn aangebracht.

Beroep tegen gemachtigde indicatiesteller

Bij een bezwaar tegen de score van een gemachtigde indicatiesteller dient de gebruiker een beroep in bij de administratieve beroepscommissie. In deze gevallen geeft de administratieve beroepscommissie aan de Zorgkassencommissie de opdracht om een tweede indicatiestelling uit te voeren bij de betrokkene. De administratieve beroepscommissie neemt kennis van de resultaten van de nieuwe indicatiestelling en neemt deze ongewijzigd over in haar gemotiveerd advies aan het agentschap over de al dan niet gegrondheid van het beroep. Daarna is nog een beroep bij de arbeidsrechtbank mogelijk.

Beroep tegen controleorgaan

Bij een bezwaar tegen de score van het controleorgaan dient de gebruiker eveneens een beroep in bij de administratieve beroepscommissie. In deze gevallen behandelt de administratieve beroepscommissie de beroepen zoals voorheen. Via een hoorrecht worden de beroepen behandeld. Als de administratieve beroepscommissie op basis van de motivering van het administratief beroep oordeelt dat een bijkomende indicatiestelling wenselijk is, kan zij die laten uitvoeren door de Zorgkassencommissie.

c. Punctuele wijziging

Zorgbudget zwaar zorgbehoevenden

Vanaf juni 2021 wordt bij volwassenen de zelfredzaamheid i.k.v. het zorgbudget zwaar zorgbehoevenden beoordeeld aan de hand van de BelRAI-screener i.p.v. de Bel-profielschaal. Wie minstens 13 punten scoort op de BelRAI-screener of minstens 6 punten op de som van de onderdelen ADL en IADL kan rechten op een zorgbudget zorgbehoevenden openen.

De rechten kunnen geopend worden op basis van een attest dat afgeleverd wordt door een professionele hulpverlener, op voorwaarde dat de BelRAI-screener is afgenomen in het kader van andere projecten of andere regelgeving. In concreto betekent dit bv. dat een BelRAI-screener die afgenomen is door een thuisverpleegkundige, geldt als de federale regelgeving de BelRAI-screener als evaluatie - instrument oplegt.

Als er geen attest beschikbaar is, dient een gemachtigd indicatiesteller de zelfredzaamheid na te gaan.

Het zorgbudget zorgbehoevenden geldt voor minstens 6 maanden, tenzij men binnen die zes maanden afgescoord wordt door het controleorgaan of door een indicatiesteller van dezelfde voorziening. Met deze maatregel willen we een minimum aan rechtszekerheid geven aan de gebruiker. Wie met het zorgbudget voor een langere periode zorg wenst in te kopen, mag niet het risico lopen om het zorgbudget van de ene dag op de andere te verliezen.

Samenstelling administratieve beroepscommissie

Momenteel geldt de volgende samenstelling:

“Artikel 144 § 2. De administratieve beroepscommissie of, als er met toepassing van paragraaf 1 kamers zijn ingesteld, elke kamer van de administratieve beroepscommissie, is samengesteld uit een voorzitter en vier leden, en hun plaatsvervangers. De voorzitter en zijn plaatsvervanger moeten beschikken over een diploma van doctor of master in de rechten. Onder de overige leden zijn minstens de volgende kwalificaties aanwezig:

1° doctor in de geneeskunde;

2° bachelor in de verpleegkunde;

3° bachelor of master in het sociaal werk of gelijkgesteld door ervaring.”

We stellen echter vast dat het vaak moeilijk is om artsen en juristen te vinden voor een mandaat in de administratieve beroepscommissie. Daarom wordt nu bepaald dat onder de leden een voorzitter wordt aangeduid.

Bij ontstentenis van een arts kan nu ook een verpleegkundige deel uitmaken van de administratieve beroepscommissie.

C. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELN

Artikel 1 heeft geen toelichting.

Artikel 2 betreft de vorming en de attestering van personen die indicatiestellingen uitvoeren aan de hand van BelRAI-instrumenten. Daarbij wordt geopteerd voor een getrappt opleidingssysteem “train de trainer” met drie niveaus:

- de BelRAI-experten zijn de trainers verbonden aan het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek, de FOD Volksgezondheid of andere erkende instanties;
- de BelRAI-trainers worden opgeleid door BelRAI-experten en leiden op hun beurt de individuele BelRAI-indicatiestellers op;
- de BelRAI-indicatiestellers worden opgeleid door BelRAI-trainers.

Naast de opleiding zelf zijn ook bijscholing en intervisie erg belangrijk voor de kwaliteit en de uniformiteit bij de toepassing van de BelRAI-instrumenten. Zowel voor de opleiding, de bijscholing en de intervisie spelen de opleidingspakketten die ontwikkeld worden door het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek een belangrijke rol.

Het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek ontwikkelt niet alleen opleidingspakketten maar speelt ook een coördinerende rol wat de intervisie betreft voor de BelRAI-trainers en de BelRAI-indicatiestellers.

Het zijn de zorgvoorzieningen zelf die verantwoordelijk zijn om een actueel overzicht bij te houden van de personen die in de zorgvoorziening werken en die beschikken over een geldig attest van BelRAI-indicatiesteller. Aan de hand van de bijgehouden gegevens over die personen tonen de zorgvoorzieningen aan dat de BelRAI-indicatiestellers voldoen aan de opgelegde voorwaarden inzake bijscholing, intervisie,

Met de uitvoering van dit artikel willen we erover waken dat de kwaliteit van de toepassing van de BelRAI-instrumenten gegarandeerd wordt. De gebruiker moet de garantie hebben dat de uniformiteit en de objectiviteit verzekerd is, onafhankelijk van de sector of de persoon die de indicatiestelling uitvoert.

Artikel 3 legt de voorwaarden vast waaraan personen moeten voldoen die willen optreden als BelRAI-expert en m.a.w. BelRAI-trainers willen opleiden. Eerste voorwaarde is dat men deel uitmaakt

van het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek, de FOD Volksgezondheid of een andere erkende instantie. Tweede voorwaarde is dat men beschikt over een doorgedreven expertise in BelRAI.

Artikel 4 bepaalt aan welke voorwaarden de 'andere erkende instanties' waarover sprake is in artikel 3 en die opleidingen, bijscholingen en intervisies organiseren voor BelRAI-trainers, in elk geval moeten voldoen:

- de instantie beschikt over BelRAI-experten; De minister kan bepalen dat de instantie moet beschikken over een minimumaantal BelRAI-experten en kan in voorkomend geval vastleggen hoe dat minimumaantal wordt bepaald;
- de instantie biedt opleidingen 'BelRAI-trainer', bijscholingen en intervisies aan over geïmplementeerde BelRAI-instrumenten. De minister kan de BelRAI-instrumenten specificeren waarover de instantie in elk geval opleidingen moet aanbieden of kan een minimumaantal instrumenten bepalen waarover de instantie opleidingen moet aanbieden;
- de instantie biedt jaarlijks een aantal opleidingen, bijscholingen en intervisies aan, waarvan het minimum door de minister wordt bepaald;
- de instantie volgt de wetenschappelijke evoluties inzake interRAI en BelRAI nauwgezet op en implementeert die evoluties onverwijld in de aangeboden opleidingen, bijscholingen en intervisies;
- de instantie communiceert op transparante wijze over de kostprijs van de opleidingen, bijscholingen en intervisies die ze aanbiedt conform punt 2° en onderscheidt die kostprijs van de kostprijs van eventuele andere diensten die worden aangeboden;
- de instantie sluit een overeenkomst met het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek, waarin minstens de volgende elementen zijn opgenomen:
 - o modaliteiten inzake de afstemming over de inhoud van de opleidingen, bijscholingen en intervisies, onder meer in functie van wetenschappelijke evoluties en noden of hiaten die opduiken in de praktijk;
 - o modaliteiten inzake de evaluatie van de deelnemers aan de opleidingen, bijscholingen en intervisies.

Artikel 5 betreft een wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 oktober 2016 houdende de voorwaarden van de vaststelling, de uitbetaling en de terugvordering van de subsidies van de zorgkassen in het kader van de Vlaamse sociale bescherming. De Zorgkassencommissie wordt gefinancierd vanuit de werkingskosten van de zorgkassen. Voor het uitvoeren van de bijkomende 2de indicatiestellingen wordt de werkingssubsidie verhoogd (in 2021 pro rata, gelet op de inwerkingtreding van onderhavig ontwerp van besluit op 1 juni 2021).

Artikel 6 betreft een toevoeging aan artikel 44 van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 november 2018 houdende de uitvoering van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming (hierna: besluit van 30 november 2018). Voor het uitvoeren van de bijkomende 2de indicatiestellingen wordt binnen de Zorgkassencommissie een team aangeduid.

Artikel 7 betreft de wijziging van artikel 144 van het besluit van 30 november 2018. Artikel 144 regelt onder andere de samenstelling van de administratieve beroepscommissie. Omdat het moeilijk is om juristen te vinden om te fungeren als voorzitter, wordt deze vereiste geschrapt en wordt voortaan bepaald dat onder de leden een voorzitter wordt aangeduid. Daarnaast is het ook niet evident om artsen te vinden om een mandaat als lid van de administratieve beroepscommissie op te nemen en wordt er daarom bepaald dat er niet én een doctor in de geneeskunde én een bachelor in de verpleegkundige aanwezig moeten zijn doch slechts één van beiden.

Artikel 8 betreft de wijziging van artikel 145 van het besluit van 30 november 2018. Er wordt bijkomend bepaald dat het betalingsbewijs van de dossiertaks, vermeld in het nieuwe artikel 143/1, moet worden voorgelegd opdat het ingediende administratief beroep ontvankelijk is.

Artikel 9 betreft de wijziging van artikel 146 van het besluit van 30 november 2018. Om ervoor te zorgen dat het aantal te behandelen dossiers voor de administratieve beroepscommissie behapbaar blijft, wordt voortaan bepaald dat de administratieve beroepscommissie zelf enkel nog de administratieve beroepen tegen scores van het controleorgaan effectief zelf zal behandelen. Bij een beroep tegen de score van een gemachtigde indicatiesteller zal de administratieve beroepscommissie in elk geval aan de Zorgkassencommissie de opdracht geven om binnen een termijn van dertig dagen een tweede indicatiestelling uit te voeren bij de betrokkene. Met de uitvoering van die nieuwe indicatiestelling wordt meteen ook tegemoet gekomen aan het recht van de gebruiker om te worden gehoord. De resultaten van de nieuwe indicatiestelling zullen gelden als het gemotiveerd advies van de administratieve beroepscommissie aan het agentschap over de al dan niet gegrondheid van het beroep.

Artikel 10 betreft de invoeging van een artikel 146/1 aan het besluit van 30 november 2018. In dat artikel wordt bepaald dat de terugbetaling van de dossiertaks in voorkomend geval gebeurt binnen een termijn van twee maanden na de beslissing van de leidend ambtenaar over de gegrondheid van het administratief beroep.

Artikel 11 betreft de wijziging van artikel 151 van het besluit van 30 november 2018. Artikel 151 bevat een overzicht van de attesten waarmee de gebruiker in aanmerking komt voor een zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden.

Ook in uitvoering van het Woonzorgdecreet kunnen BelRAI screeners afgenomen worden door diensten voor gezinszorg, centra voor dagverzorging, centra voor kortverblijf en woonzorgcentra. Op basis van de resultaten van die BelRAI screeners kunnen gebruikers in aanmerking komen voor een zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden. In functie daarvan wordt punt 1° van artikel 151, §1, gewijzigd.

In het regeerakkoord is bovendien opgenomen dat zorgzwaartemetingen ook kunnen gebeuren door beoefenaars van gezondheidszorgberoepen. Met de toevoeging van punt 1°e) aan paragraaf 1 wordt daaraan tegemoet gekomen. Op basis van de resultaten van BelRAI screeners afgenomen door beoefenaars van gezondheidszorgberoepen in het kader van op hen toepasselijke regelgeving kunnen gebruikers nu in aanmerking komen voor een zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden. De beoefenaars moeten voldoen aan de opleidingsvereisten voor het gebruik van de BelRAI screener.

Omdat de BEL-profielschaal niet langer gebruikt wordt voor volwassenen (zie evenwel enkele overgangsmaatregelen) wordt punt 2°, m.b.t. de BEL-profielschaal afgenomen in het kader van activiteiten verricht door een dienst voor gezinszorg, geschrapt in paragraaf 1.

Artikel 12 betreft de wijziging van artikel 153 van het besluit van 30 november 2018. De BEL-profielschaal wordt niet langer gebruikt voor volwassenen (zie evenwel enkele overgangsmaatregelen), wat de schrapping van punt 1° in het eerste lid noodzakelijk maakt. Het tweede t.e.m. het vierde lid van artikel 153 bevatten vormingsvereisten voor personen die indicatiestellingen uitvoeren met de BelRAI screener. Opheffing daarvan is noodzakelijk nu de vormingsvereisten (op een meer generieke wijze) opgenomen zijn in artikel 2 en 3 van het voorliggende ontwerpbesluit.

Artikel 13 betreft een louter taalkundige wijziging van artikel 154 van het besluit van 30 november 2018.

Artikel 14 betreft een wijziging van artikel 155 van het besluit van 30 november 2018. Door de opheffing van artikel 153, eerste lid, 1°, moeten ook de verwijzingen in andere bepalingen naar artikel 153, eerste lid, 1°, worden opgeheven.

Artikel 15 betreft wijzigingen van artikel 156 van het besluit van 30 november 2018 die noodzakelijkerwijze voortvloeien uit enkele van de reeds besproken wijzigingen die in voornoemd besluit worden aangebracht. Het gaat dan over de BEL-profielschaal die niet langer gebruikt wordt voor volwassenen en over de opleidingsvoorwaarden voor personen die indicatiestellingen uitvoeren met de BelRAI screener die nu zijn opgenomen in artikel 2 en 3 van het voorliggende ontwerpbesluit.

Omdat de BelRAI screener wordt uitgevoerd aan de hand van een digitale toepassing vervalt ook de voorwaarde van ondertekening van de (papier) indicatiestelling. De vereiste van ondertekening blijft evenwel gelden voor de BEL-profielschaal.

Artikel 16 betreft de wijziging van artikel 167 van het besluit van 30 november 2018.

Met de wijziging in punt 1° wordt verduidelijkt dat de zorgkas beslist over de geldigheidsduur van een positieve beslissing voor het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden in het kader van mantel- en thuiszorg, daarbij rekening houdend met de duur van de langdurig ernstig verminderde zelfredzaamheid zoals die uit het attest of uit de indicatiestelling blijkt.

Met de wijziging in punt 2° wordt bepaald dat een positieve beslissing voor het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden in het kader van mantel- en thuiszorg altijd vroegtijdig kan stopgezet worden door een nieuwe beslissing van de zorgkas:

- op basis van een controle door het controleorgaan waarbij de zorgbehoevende een onvoldoende hoge score haalt;
- of, op basis van een nieuwe indicatiestelling uitgevoerd door dezelfde gemachtigde indicatiesteller of op basis van een nieuw attest, opgesteld door dezelfde persoon, zorgvoorziening of organisatie;
- of, op basis van een nieuw attest of een nieuwe indicatiestelling, met een geldigheidsduur die langer is dan deze van de initiële positieve beslissing. Hier loopt de uitbetaling gewoon verder door op basis van de nieuwe beslissing.

Sommige nieuwe indicatiestellingen of attesten kunnen een bestaande positieve beslissing alleen maar vroegtijdig stopzetten als de bestaande positieve beslissing al minstens zes maanden liep op het moment van de afname van de nieuwe indicatiestelling of op het moment van de startdatum van het nieuwe attest. Het gaat hier dan om een nieuwe beslissing van de zorgkas:

- op basis van een nieuw attest, opgesteld door een andere persoon, zorgvoorziening of organisatie, maar gebaseerd op dezelfde criteria als de criteria waarop het attest gebaseerd was dat tot de oorspronkelijke positieve beslissing heeft geleid;
- of, op basis van een nieuwe indicatiestelling uitgevoerd door een andere gemachtigde indicatiesteller.

Artikel 17 betreft de wijziging van artikel 187 van het besluit van 30 november 2018. Aan het artikel wordt een lid toegevoegd waarin gespecificeerd wordt dat controles door het controleorgaan worden uitgevoerd met hetzelfde indicatiestellingsinstrument als het instrument waarmee de graad van zorgbehoevendheid initieel is vastgesteld. Met die toevoeging wordt geregeld dat het controleorgaan ook na de inwerkingtreding van voorliggend ontwerpbesluit nog controles uitvoert aan de hand van de BEL-profielschaal, nl. in de gevallen waarin de initiële indicatiestelling (voorafgaand aan de inwerkingtreding van onderhavig ontwerpbesluit) nog werd uitgevoerd met

de BEL-profielschaal. Controles van indicatiestellingen met de BEL-profielschaal aan de hand van de BelRAI-screener zijn m.a.w. niet mogelijk.

Artikel 18 betreft een wijziging van artikel 188 van het besluit van 30 november 2018. Het woord 'diplomavereisten' wordt vervangen door de algemenere term 'vereisten'. Voor de toepassing van de BelRAI-screener gelden immers geen diplomavereisten meer, maar eerder opleidingsvereisten, aangevuld met voorwaarden inzake bijscholing en intervisie.

Artikel 19 betreft een wijziging van artikel 189 van het besluit van 30 november 2018. Het controleorgaan moet niet langer het resultaat van de indicatiestelling aan de gebruiker of zijn vertegenwoordiger bezorgen. De gebruiker (of zijn vertegenwoordiger) wordt door de zorgkas op de hoogte gebracht van de beslissing die genomen wordt na controle van de graad van zorgbehoefendheid.

Artikel 20 betreft een toevoeging aan artikel 190, §1, derde lid, van het besluit van 30 november 2018. Ook de gemachtigde indicatiesteller waarbinnen de persoon werkzaam is die de indicatiestelling heeft uitgevoerd die geleid heeft tot de oorspronkelijke positieve beslissing tot toekenning van het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden, wordt door de zorgkas op de hoogte gebracht als de zorgkas na controle de beslissing neemt tot stopzetting van het zorgbudget. Zo kan de oorspronkelijke indicatiesteller nagaan wat de verschillen zijn tussen zijn score en de score bij de controle van het controleorgaan en hieruit leren voor toekomstige indicatiestellingen.

Artikel 21 betreft de invoeging van de definitie van 'BelRAI' in de lijst met definities in het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers. De definitie zal niet langer enkel opgenomen zijn in de bijlage 11 bij het voornoemde besluit (van toepassing op de woonzorgcentra) maar is nu van toepassing op het volledige besluit.

Artikel 22 betreft juridisch-technische wijzigingen. Artikel 63 van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming is immers nog niet in werking getreden. De schrapping van de verwijzing heeft bovendien geen enkele inhoudelijk impact. De woorden "de sociale module" worden vervangen door de terminologie die intussen gangbaar is, nl. "het Sociaal Supplement".

Artikel 23 betreft de aanpassing van de overgangsregeling in functie van de verschuiving van de datum van ingebruikname van de BelRAI screener en het Sociaal Supplement voor de diensten voor gezinszorg.

Artikel 24 betreft de vervanging van "de sociale module" door de terminologie die intussen gangbaar is, nl. "het Sociaal Supplement".

Artikel 25 betreft de aanpassing van de overgangsregeling in functie van de verschuiving van de datum van ingebruikname van de BelRAI screener voor de diensten maatschappelijk werk van het ziekenfonds.

Artikel 26 betreft de toevoeging van een artikel 22/1 in bijlage 7 van het voormelde besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019. Voorafgaand aan het verblijf van een gebruiker gaat het centrum voor dagverzorging na of recent een BelRAI inschaling is afgenomen voor de gebruiker. Als dat niet het geval is, kan het centrum een BelRAI-screener afnemen of de bestaande aanpassen.

Artikel 27 betreft een technische wijziging. Het woord "inschalingen" wordt ten onrechte in het meervoud gebruikt en wordt dan ook vervangen door "inschaling".

Artikel 28 betreft de verwijdering van de definitie van 'BelRAI' uit de bijlage 11 bij het voormelde besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019. Met artikel 17 wordt die definitie immers ingevoegd in de lijst met definities in artikel 1 van het voornoemde besluit zelf. Zie ook de toelichting hierboven bij artikel 17.

Artikel 29 betreft een wijziging van artikel 28 van bijlage 11 bij het voormelde besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019. Er wordt niet langer gesproken over "het uniform, BelRAI-specifiek indicatiestellingsinstrument dat afgestemd is op de bewonersdoelgroep van een woonzorgcentrum" maar de BelRAI LTCF wordt met zoveel woorden benoemd.

Artikel 30 betreft de toevoeging van een overgangsmaatregel in bijlage 11 bij het voormelde besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019. Omdat de BelRAI LTCF maar geïmplementeerd moet worden vanaf 1 juni 2023, wordt bepaald dat de zorgzwaarte van de bewoner tot die datum kan worden vastgesteld aan de hand van de Katz-schaal.

Artikel 31 betreft een overgangsmaatregel inzake de attestering van BelRAI indicatiestellers en BelRAI trainers. Personen die voor de inwerkingtreding van dit ontwerpbesluit reeds opgeleid zijn met betrekking tot een of meerdere BelRAI-instrumenten, kunnen optreden als BelRAI-trainer of BelRAI-indicatiesteller. Zij hoeven geen opleiding meer te volgen bij een BelRAI-trainer of BelRAI-expert conform artikel 2 van het ontwerpbesluit. Bij ministerieel besluit zal een overzicht vastgesteld worden van opleidingen die in aanmerking komen voor de toepassing van deze overgangsmaatregel. De minister kan ook voorwaarden bepalen waaraan de personen die onder deze overgangsmaatregel vallen, moeten voldoen om te kunnen optreden als BelRAI-trainer of BelRAI-indicatiesteller. De minister bepaalt in elk geval de voorwaarden voor de bijscholing en de intervisie van die personen.

Artikel 32 komt tegemoet aan de behoefte om tijdelijk nog attesten in aanmerking te kunnen nemen die opgesteld zijn op basis van de toepassing van de BEL-profielschaal, afgenomen in het kader van de activiteiten persoonsverzorging, huishoudelijke hulp of schoonmaakhulp, verricht door een dienst voor gezinszorg. Het gaat dan om attesten die dateren van voor de inwerkingtreding van voorliggend ontwerpbesluit, op basis waarvan de zorgkas pas na de inwerkingtreding van dit besluit een beslissing neemt.

Artikel 33 bepaalt dat artikel 155 van toepassing blijft op indicatiestellingen uitgevoerd met de BEL-profielschaal voorafgaand aan de inwerkingtreding van dit ontwerpbesluit. Gevolg daarvan is dat een indicatiestelling (met de BelRAI-screener) die uitgevoerd wordt binnen de tijdsperiode van een jaar na een eerdere indicatiestelling (met de BEL-profielschaal) die leidde tot een score lager dan 35 in principe niet kan gelden als bewijs van langdurig ernstig verminderde zelfredzaamheid. Ook in de overgang van de BEL-profielschaal naar de BelRAI-screener blijft m.a.w. een wachttijd gelden van een jaar vooraleer een nieuwe indicatiestelling kan worden uitgevoerd die in aanmerking kan worden genomen. De uitzondering die is opgenomen in artikel 155 blijft evenwel gelden, dus een herindicatiestelling uitgevoerd door dezelfde persoon kan toch gelden als bewijs.

Artikel 34 vormt een overgangsbepaling inzake de toepassing van artikel 167, §2/1, van het besluit van 30 november 2018. Artikel 167, §2/1, bepaalt in welke gevallen een positieve beslissing voor het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden nog tijdens haar geldigheidsduur beëindigd kan worden en in voorkomend geval vervangen wordt door een nieuwe (positieve of negatieve) beslissing. Met artikel 21 van onderhavig ontwerpbesluit wordt nu bepaald dat een positieve beslissing op basis van de BEL-profielschaal tijdens haar geldigheidsduur in geen geval kan worden beëindigd en vervangen door een beslissing op basis van de BelRAI-screener. Beslissingen op basis van de BelRAI-

screener kunnen geldige beslissingen op basis van de BEL-profielschaal met andere woorden niet overrulen.

Artikel 35 heeft geen toelichting.

Artikel 36 heeft geen toelichting.

Artikel 37 heeft geen toelichting.

D. BESPREKING VAN DE ADVIEZEN

1) **Advies Vlaamse Raad Welzijn, Volksgezondheid en Gezin**

Op 12 maart 2021 bezorgde de Vlaamse Raad Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (hierna ook “de raad”) zijn advies over het ontwerp van besluit van de Vlaamse regering over de tenuitvoerlegging van BelRAI en tot wijziging van diverse besluiten van de Vlaamse Regering over het beleidsdomein WVG dat op 12 februari een eerste keer principieel werd goedgekeurd door de Vlaamse regering (VR 2021 1202.DOC.0151).

De raad heeft volgende bedenkingen bij het ontwerp van besluit:

- *De raad vraagt meer dwingende aandacht voor het waarborgen van hoge kwaliteit en professionaliteit in de vorming van BelRAI-trainers. Ook moeten alle BelRAI-trainers en indicatiestellers de mogelijkheid krijgen om een vorming te kunnen volgen*
- *De raad is radicaal gekant tegen de voorgestelde dossiertaks bij het indienen van een beroep tegen een indicatiestelling. Voor de raad is het heel duidelijk: het vragen van een tweede indicatiestelling is een recht en moet te allen tijde voor iedereen toegankelijk blijven. De koppeling tussen het verkrijgen van een correcte inschaling en de dossiertaks die een zorgbehoevende moet betalen, is voor de raad onaanvaardbaar en dient uit het besluit geschrapt te worden. Daarnaast vraagt de raad extra maatregelen om de objectiviteit van een tweede indicatiestelling te waarborgen.*
- *Een aantal mensen zullen met het gebruik van de BelRAI screener tegemoetkomingen verliezen waar ze vandaag, op basis van het huidige inschalingsinstrument, recht op hebben. Er moeten overgangsmaatregelen voorzien worden waardoor zo weinig mogelijk zwaar zorgbehoevenden uit de boot vallen door de overstap naar de BelRAI screener, zeker zolang het sociaal supplement binnen de BelRAI screener niet ontwikkeld en geïmplementeerd is.*
- *De raad pleit voor realisme bij de invoering van de BelRAI, zowel qua timing als qua impact van het instrument. Tegelijkertijd moeten zulke grote hervormingen goed overlegd zijn met het werkveld vooraleer ze ingevoerd kunnen worden.*
- *De raad is van oordeel dat een sluitende financiering nodig om de implementatie en het werken met BelRAI succesvol te maken.*

A. **Kwaliteit en professionaliteit in de vorming van BelRAI – trainers**

Naast het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek en de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu kunnen ook andere instanties, erkend door het Agentschap Vlaamse Sociale Bescherming, opleidingen geven. In het OBVR worden enkele erkenningsvoorwaarden voor deze organisaties opgesomd. De raad merkt op dat er juridisch momenteel onvoldoende garanties zijn ingeschreven om de kwaliteit van deze erkende organisaties te garanderen, te monitoren en te bewaken.

Antwoord: Er wordt tegemoetgekomen aan deze bekommernis door een aantal elementen toe te voegen aan artikel 4:

- de instantie volgt de wetenschappelijke evoluties inzake interRAI en BelRAI nauwgezet op en implementeert die evoluties onverwijld in de aangeboden opleidingen, bijscholingen en intervisies;
- de instantie communiceert op transparante wijze over de kostprijs van de opleidingen, bijscholingen en intervisies die ze aanbiedt en onderscheidt die kostprijs van de kostprijs van eventuele andere diensten die worden aangeboden;
- de instantie sluit een overeenkomst met het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek, waarin minstens de volgende elementen zijn opgenomen:
 - a) modaliteiten inzake de afstemming over de inhoud van de opleidingen, bijscholingen en intervisies, onder meer in functie van wetenschappelijke evoluties en noden of hiaten die opduiken in de praktijk;
 - b) modaliteiten inzake de evaluatie van de deelnemers aan de opleidingen, bijscholingen en intervisies;
- de minister kan ook bijkomende erkenningsvoorwaarden bepalen die verband houden met de kwaliteit van de opleidingen, bijscholingen en intervisies en kan daarbij bepalen dat de instantie een online kennis- en vormingsportaal ter beschikking moet stellen van de deelnemers aan de opleidingen, bijscholingen en intervisies;
- de minister kan bepalen hoe instanties moeten aantonen dat ze voldoen aan de opgelegde voorwaarden en kan nadere modaliteiten bepalen inzake de controle op de naleving van die voorwaarden.

B. Dossiertaks en de administratieve beroepscommissie

- Dossiertaks

De raad is principieel gekant tegen het invoeren van een dossiertaks voor een tweede indicatiestelling. In tweede orde geeft de raad aan, dat ze begrijpt dat Vlaamse Regering een overvloed aan bezwaren tegen negatieve beslissingen vreest, mocht er geen dossiertaks ingevoerd worden. Maar stelt dat die hypothese niet onderbouwd is.

De raad stelt daarom voor om gedurende een periode van bv. 2 jaar het aantal administratieve beroepen te monitoren. Pas daarna zou dan beslist worden om al dan niet een dossiertaks in te voeren.

Antwoord: Als er geen drempels worden ingebouwd, bestaat het gevaar dat de gebruiker bij een negatieve beslissing van de gemachtigde indicatiesteller systematisch om een second opinion vraagt. Vandaar dat er geopteerd wordt voor het invoeren van een dossiertaks, zonder de toegang tot een bezwaar voor kwetsbare groepen te belemmeren.

Voor personen die ressorteren onder het VT – statuut wordt daarom de dossiertaks gehalveerd. Voor specifieke groepen in een behartigenswaardige situatie geldt een vrijstelling. Het gaat om volgende groepen:

- personen in collectieve schuldenregeling, in staat van faillissement, of personen die door een gerechtsdeurwaarder insolvent zijn verklaard;
- personen in budgetbegeleiding of –beheer bij een OCMW of bij een door de Vlaamse Gemeenschap erkende instelling voor schuldbemiddeling;
- personen met een leefloon of met een inkomensvervangende tegemoetkoming;
- personen met een recht op de inkomensgarantie voor ouderen.

De taks wordt ook terugbetaald als, de second opinion positief blijkt te zijn. Ten slotte is het bedrag van de voorgestelde taks niet van dien aard dat er onoverkomelijke drempels worden ingebouwd.

Het AVSB is daarom van oordeel dat de bepaling ongewijzigd kan blijven. Wel zijn de bepalingen over de dossiertaks van dit ontwerp van besluit overgeheveld naar het ontwerp van decreet tot wijziging van regelgeving in het kader van de Vlaamse sociale bescherming (naar aanleiding van het advies van de Raad van State over het voorontwerp van dat decreet).

- Samenstelling administratieve beroepscommissie

De raad adviseert om de samenstelling van de administratieve beroepscommissie niet te wijzigen, aangezien de verscheidenheid aan profielen die zetelen in de ABC juist een meerwaarde is voor de multidisciplinaire behandeling van dossiers. De aanwezigheid van een arts, maar ook van een jurist, heeft in dit alles een duidelijke meerwaarde.

Antwoord: de huidige regelgeving laat verder toe om artsen en juristen op te nemen in de administratieve beroepscommissie. Als de betrokken organisaties deze profielen voordragen, dan maken zij verder deel uit van de beroepscommissie. Met de voorgestelde wijzigingen willen we enkel vermijden dat vacatures niet ingevuld worden, waardoor de werking van de beroepscommissie in het gedrang komt.

Objectiviteit tweede indicatiestelling

Bij deze nieuwe werkwijze vindt de raad het belangrijk dat de indicatiesteller die de tweede indicatiestelling zal uitvoeren dit volledig onafhankelijk doet van diegene die oorspronkelijk geïndiceerd heeft. Dit wil zeggen dat mensen van dezelfde diensten geen eigen dossiers opnieuw mogen behandelen en dat het achterliggende IT-systeem moet garanderen dat de tweede indicatiesteller geen voorkennis heeft van de eerste indicatiestelling (toegewezen score, manier waarop de eerste indicatiestelling is uitgevoerd, enz. mogen niet zichtbaar worden bij de tweede scoring).

Antwoord: Er is in het decreet Vlaamse sociale bescherming een onverenigbaarheid ingeschreven voor leden van de zorgkassencommissie. Zij mogen geen deel uitmaken van een zorgvoorziening. Art. 36. (...) De Vlaamse Regering bepaalt het statuut en de vergoeding van de leden van de Zorgkassencommissie en legt de onverenigbaarheden vast, waaronder het verbod voor de leden van de Zorgkassencommissie, om in dienst te zijn van een zorgvoorziening, om op te treden in de hoedanigheid van verstrekker van mobiliteitshulpmiddelen, of om mandaten te vervullen binnen een zorgvoorziening of binnen een rechtspersoon die mobiliteitshulpmiddelen vervaardigt of levert. Art.2.

52° zorgvoorziening: een verzorgingsinstelling of elke andere organisatie, erkend door de Vlaamse Gemeenschap, die in het kader van het gezondheids- of welzijnsbeleid instaat voor de organisatie of uitvoering van zorg;

De applicatie waarmee de zorgcommissie werkt, zal ook niet toelaten dat eerdere indicatiestellingen kunnen geraadpleegd worden.

De voorwaarden voor maximale garantie van objectiviteit zijn hiermee vervuld.

C. Overgangsmatregelen

De scores van de huidige BEL-profielschaal vormen geen één-op-één-verhaal met de scores van de BelRAI screener. Daarom pleit de raad ervoor om een overgangsbepaling op te nemen, waarbij mensen die eerder 'positief' scoorden met een BEL-profielschaal door de invoering van de BelRAI screener niet 'negatief' kunnen scoren.

Antwoord: Het invoeren van de BelRAI – screener zal er niet toe leiden dat bestaande zorgbudgetten stopgezet zullen worden. Wel dient er voor rechthebbenden van het zorgbudget zorgbehoevenden - luik mantel – en thuiszorg - effectief om na afloop van de beslissing (meestal na drie jaar) een nieuwe inschaling afgenomen te worden. Op dat moment is het mogelijk, dat de gebruiker niet langer in aanmerking komt voor het zorgbudget. Dat is echter ook mogelijk in de huidige werking met de BEL – schaal. Er kan echter onmogelijk een onderscheid gemaakt worden tussen rechthebbenden die op basis van de BEL-schaal onvoldoende zouden scoren en rechthebbenden die op basis van de BelRAI screener onvoldoende scoren. Er wordt daarom voorgesteld de huidige bepaling te behouden.

Bij personen die een indicatiestelling met recht op zorgbudget krijgen na hun 80ste verjaardag behouden dit zorgbudget voor onbepaalde duur. Voor die groep verandert er dus niets.

D. Timing

Het halen van de vooropgestelde timing van BelRAI HC en BelRAI LTCF is alleen mogelijk en realistisch als de invoering beperkt blijft tot de inschaling en de gegevensuitwisseling via BelRAI. Voor een eventuele koppeling met financiering is een uitrol in juni 2023 zeker te vroeg.

Antwoord: Vooraleer de financiering aan BelRAI kan gekoppeld worden, dient de impact op de betrokken voorzieningen gekend te zijn. Daarvoor zullen eerst een aantal pilootprojecten de nodige informatie moeten aanleveren. Dat zal nog niet het geval zijn bij de implementatie in 2023. De koppeling van BelRAI aan financiering zal pas in een latere fase mogelijk zijn.

E. Financiering

De omschakeling naar BelRAI vergt een grote tijdsinvestering voor de betrokken medewerkers. Omwille van verplichte bijscholingen zal de werktijd ook verlagen. Om de continuïteit van de tewerkstelling toch te verzekeren, moet hiervoor de nodige bijkomende financiering voorzien worden.

Antwoord: Dit is een terechte bekommernis waar we proberen aan tegemoet te komen bij de opmaak van een volgend ontwerp van BVR.

2) Advies Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

De Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC) verleende haar advies met nr. 2021/6 op 2 maart 2021.

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde ontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin een aantal elementen bijkomend worden geïmplementeerd.

Wat de voorliggende ontwerp tekst betreft, vraagt om doeleinden te omschrijven en te verduidelijken. De VTC vraagt verder om categorieën van persoonsgegevens te identificeren, opslagperioden vast te stellen, verwerkingsverantwoordelijken aan te duiden en vermeldingen op te nemen inzake rechten van betrokkenen en transparantie.

- Artikel 2 betreft de attestering van BelRAI-trainers en BelRAI-indicatiestellers. In paragraaf 1 van het artikel is opgenomen dat de minister bepaalt (niet “kan bepalen”) welke gegevens de attesten, vermeld in het eerste lid, 2° en 3°, moeten bevatten en dat de attesten in elk geval identificatiegegevens van de persoon in kwestie (de geattesteerde) bevatten. In paragraaf 2 van het artikel wordt gespecificeerd dat de zorgvoorzieningen verwerkingsverantwoordelijke zijn wat betreft hun opdracht om een actueel overzicht bij te houden van de attesten van de personen die in de zorgvoorziening werken en die beschikken over een geldig attest van BelRAI-indicatiesteller. In dezelfde paragraaf wordt bovendien de bewaartermijn opgenomen voor de attesten.
- Artikel 4 betreft de erkenning van de instanties waarvan BelRAI-experten deel kunnen uitmaken. In paragraaf 2 van het artikel wordt toegevoegd dat de erkende instanties periodiek aan het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek een overzicht moeten bezorgen van de attesten van de personen die beschikken over een geldig attest van BelRAI-trainer. Het Kwaliteitscentrum houdt een actueel overzicht bij van de attesten. Verder wordt gespecificeerd dat het Agentschap voor Vlaamse Sociale Bescherming verwerkingsverantwoordelijke is m.b.t. die opdracht van het Kwaliteitscentrum. Ten slotte wordt de bewaartermijn opgenomen voor de attesten.
- Artikel 7 van het ontwerp (dossier taks) werd geschrapt naar aanleiding van het advies van de Raad van State bij het voorontwerp van decreet tot wijziging van regelgeving in het kader van de Vlaamse sociale bescherming. De inhoud van dat artikel, met de nodige toelichting werd opgenomen in dat ontwerp van wijzigingsdecreet.
- Artikel 8 van het ontwerp (thans artikel 7) betreft een wijziging aan de vereisten inzake de samenstelling van de administratieve beroepscommissie. De noodzakelijke toevoegingen m.b.t. de verwerking van persoonsgegevens van de leden van de administratieve beroepscommissie zullen aangebracht worden in een volgend ontwerp van besluit tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 november 2018 houdende de uitvoering van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming, dat momenteel in opmaak is.
- Artikel 9 van het ontwerp (thans artikel 8) bevat een toevoeging aan artikel 145 van het voornoemde besluit van 30 november 2018, waarbij een betalingsbewijs moet worden gevoegd opdat een administratief beroepsschrift ontvankelijk is. De noodzakelijke toevoegingen m.b.t. persoonsgegevens van indieners van een administratief beroep zullen aangebracht worden in een volgend ontwerp van besluit tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 november 2018 houdende de uitvoering van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming, dat momenteel in opmaak is.
- Artikel 10 van het ontwerp (thans artikel 9) betreft een wijziging naar aanleiding van de nieuwe rol van de Zorgkassencommissie om een nieuwe indicatiestelling uit te voeren als gebruikers administratief beroep hebben aangetekend tegen de beslissing tot weigering van een zorgbudget. In een volgend ontwerp van besluit tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 november 2018 houdende de uitvoering van het decreet van 18 mei 2018

houdende de Vlaamse sociale bescherming, dat momenteel in opmaak is, zullen de noodzakelijke toevoegingen gebeuren m.b.t. de verwerking van persoonsgegevens van gebruikers door de Zorgkassencommissie bij het uitvoeren van de indicatiestellingen.

- Artikel 16 van het ontwerp betreft een wijziging i.v.m. de geldigheidsduur van een positieve beslissing over het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden. Wat de doeleinden betreft, kan verwezen worden naar de taken van de zorgkassen die zijn opgenomen in artikel 22 van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming. De zorgkassen hebben immers de volgende opdracht: ze onderzoeken de aanvragen en beslissen over de tegemoetkomingen conform de bepalingen van het decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan. Voor de verwerking van indicatiestellingen en voor de verwerking van persoonsgegevens van gebruikers in het kader van hun opdrachten zijn de zorgkassen overigens verwerkingsverantwoordelijke (zie artikel 49, §4, van het voormelde decreet van 18 mei 2018).

Wat de rechten van betrokkenen en transparantie betreft, is de VTC van oordeel dat het aanbevolen is om het voorliggende ontwerp aan te vullen. De rechten van betrokkenen en voorwaarden inzake transparantie zijn evenwel opgenomen in de Algemene Verordening Gegevensbescherming en kunnen op basis daarvan toegepast en afgedwongen worden. Het lijkt ons dan ook niet noodzakelijk en niet aangewezen om daarover in het ontwerp zelf passages op te nemen.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Zie VR 2021 1202 DOC.0151/1.

B. ESR-TOETS

Geen impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Geen impact

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Geen impact

4. VERDER TRAJECT

- Advies afdeling wetgeving van de Raad van State
- Definitieve goedkeuring Vlaamse Regering
- Bekendmaking in het Belgisch Staatsblad

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de tenuitvoerlegging van BelRAI en tot wijziging van diverse besluiten van de Vlaamse Regering over het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin;
- 2° de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding te gelasten over voornoemd ontwerp van besluit het advies in te winnen van de Raad van State, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding,

Wouter BEKE